

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie

datum 27 maart 2018

Betreffende wetsvoorstel:

34126

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de herziening van de regeling inzake de meerdaadse samenloop in strafzaken (herziening regeling meerdaadse samenloop in strafzaken)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 27 maart 2018 met algemene stemmen aangenomen door de Tweede Kamer.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel I, onderdeel E

Artikel II

10 → 13 → 14 → **16** (Groothuizen en Van Dam) over het verruimen van de straf met een derde van het wettelijk maximum in bepaalde gevallen bij ongelijktijdige berechting

De indieners constateren dat het door de minister voorgestelde tweede lid betekent dat alleen de eerste veroordeling na de pleegdatum wordt meegenomen bij de toepassing van artikel 63 van het Wetboek van Strafrecht (Sr). Hierdoor kunnen er in verschillende strafzaken, maar ook tussen gelijkwaardige mededaders, grote verschillen ontstaan voor wat betreft het op te leggen strafmaximum. De indieners vinden dat een onwenselijk resultaat, omdat het enkel het gevolg is van de eerste veroordeling na het plegen van het achteraf te berechten strafbare feit en het in de praktijk vaak van toevalligheden afhangt

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 27 maart 2018

blad 2

wat die eerste veroordeling is. Indieners stellen daarom voor enkel de hoogst opgelegde straf mee te tellen. Dat voorkomt de hierboven beschreven willekeur, maar doet ook recht aan het in het wetsvoorstel neergelegde gedachte dat een persoon niet hoeft te profiteren van een criminele carrière, waarbij alle tussenliggende veroordelingen worden meegeteld.

De indieners constateren verder dat in bijzondere gevallen toepassing van artikel 63 Sr in een cold-case zaak nog steeds kan leiden tot geen of zeer beperkte strafruimte. Indieners beogen dit op te lossen door het aanpassen van het derde lid.

De indieners sluiten daarbij aan bij het voorstel van de onderzoekers van de Universiteit van Leiden, zonder het strafmaximum volledig los te laten.¹ Ze introduceren de mogelijkheid voor de rechter om in bijzondere gevallen en bij ernstige feiten die zijn bedreigd met een gevangenisstraf van 12 jaar of meer, boven op de straf bepaald met de meerdaadse samenloopregeling voor het nieuw te berechten feit een gevangenisstraf op te leggen die niet hoger is dan een derde van de maximale strafbedreiging gesteld op dat feit. Op deze manier wordt de rechter de mogelijkheid geboden maatwerk te leveren én rekening te houden met het gegeven dat de verdachte niet slechter, maar ook niet beter moet worden door toepassing van artikel 63 Sr. Door de rechter de mogelijkheid te geven 1/3 van het strafmaximum van het te berechten feit op te leggen, wordt tevens geborgd dat zich bij ernstige delicten niet de situatie kan voordoen dat de rechter geen strafruimte meer heeft, een mogelijkheid die het wetsvoorstel nog wel openlaat. Conform het advies van het WODC, zoeken indieners aansluiting bij de formulering van artikel 457 van het Wetboek van Strafvordering (Sv), hetgeen onderstreept dat het derde lid slechts van toepassing is op zaken die niet eerder konden worden opgelost. Indieners menen dat in die situatie een aanvulling op artikel 63, eerste lid, Sr verdedigbaar is, omdat dan geen inbreuk wordt gemaakt op een van de doelstellingen van artikel 63 Sr, namelijk het zoveel mogelijk gelijktijdig berechten van strafbare feiten.

Gelet op de gevolgen van deze bepaling, namelijk de mogelijkheid van het opleggen van een hogere gevangenisstraf, menen indieners dat de rechter zijn keuze om gebruik te maken van deze bepaling moet motiveren. Om te voorkomen dat iedere maximering ontbreekt, kiezen indieners ervoor het op te leggen strafmaximum te bepalen op een derde van het wettelijk maximum van het te berechten strafbare feit.

Met algemene stemmen aangenomen.

Invoeging Artikel IIa

8 (Helder) over een evaluatiebepaling

Met dit amendement wordt geregeld dat deze wet binnen vijf jaar na de inwerkingtreding ervan moet worden geëvalueerd, waarbij een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk aan de Staten-Generaal wordt gezonden.

---

¹ Meerdaadse samenloop in het strafrecht, *Een onderzoek naar doel, grondslag, karakter, strekking en functie van de wettelijke regeling van meerdaadse samenloop (artikel 57-63 Sr)*, Universiteit Leiden, 11 juli 2013, pp. 230-232.

datum 27 maart 2018

blad 3

Aangenomen. Voor: PvdA, GroenLinks, de PvdD, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV en FvD.

De fractie van D66 wenst geacht te worden tegen dit amendement te hebben gestemd.

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Diverse Artikelen

7 (Helder) over het vervallen van het strafplafond bij meerdaadse samenloop

Dit amendement regelt in de onderdelen I tot en met III dat het strafplafond bij meerdaadse samenloop – dat met het wetsvoorstel wordt verhoogd van een derde boven het hoogste strafmaximum tot de helft boven het hoogste strafmaximum – komt te vervallen.

Het huidige artikel 57 lid 2 wetboek van strafrecht gaat uit van onbeperkte cumulatie, maar maakt een uitzondering voor vrijheidsstraffen en hechtenis. Hiervoor geldt gematigde cumulatie, ofwel een zogenoemd strafplafond.

In de periode 2012-2013 is onderzoek uitgevoerd door de Universiteit Leiden. Uit het daarop gebaseerde onderzoeksrapport «Meerdaadse samenloop in het strafrecht» blijkt dat ook bij de minder ernstige misdrijven de straffen bij meerdaadse samenloop zuiver worden gecumuleerd. Dit betekent dat ook hier geen sprake is van een zogenoemd strafplafond.

Dit betekent dat het strafplafond alleen in zicht komt waar het berechting van meerdere, ernstige misdrijven betreft. Alleen in die situaties kan het huidige strafplafond van 1/3 van het strafmaximum een probleem opleveren bij de straftoemeting. Indiener vindt dit onjuist en ook zeer onwenselijk.

Indiener wil het huidige strafplafond, ofwel de huidige uitzondering voor ernstige misdrijven uit het wetboek van strafrecht halen. Indiener meent dat alleen op die manier recht wordt gedaan aan berechting en bestraffing in situaties waarin sprake is van meerdere ernstige strafbare feiten. Indiener is van mening dat de rechterlijke macht voldoende in staat is om in dergelijke gevallen zelf te bepalen hoe hoog de op te leggen straf behoort te zijn en er geen sprake zal zijn van disproportionele straffen. Het uitgangspunt van proportionaliteit in bestraffing komt dan ook niet in gevaar.

In de onderdelen IV en V wordt geregeld dat bij meerdaadse samenloop de vervangende vrijheidsstraffen voor misdrijven en overtredingen of overtredingen gezamenlijk en de vervangende vrijheidsstraffen voor de verbeurdverklaring en de maatregel, bedoeld in artikel 36f Wetboek van Strafrecht, afzonderlijk en zonder vermindering worden opgelegd. In onderdeel VI vervalt artikel 63. Omdat het amendement regelt dat bij gelijktijdige berechting van meerdere feiten voor elk van die feiten de hoogste straf kan worden opgelegd, is er geen reden meer om te regelen dat de meerdaadse samenloopregeling van toepassing bij ongelijktijdige berechting. Tot slot vervalt in onderdeel VII artikel II en de daarmee samenhangende invoeging van artikel 570c aan het Wetboek van strafvordering.

Verworpen. Voor: 50PLUS, de SGP, de PVV en FvD.

datum 27 maart 2018

blad 4

Diverse Artikelen

11 →15 (Van der Staaij) over het voorkomen dat bij samenloop van vrijheidsstraffen het onvoorwaardelijk deel van de vrijheidsstraf korter wordt dan het geval zou zijn als de vrijheidsstraffen afzonderlijk ten uitvoer zouden zijn gelegd

De indiener vindt het ongewenst wanneer de samenloop van vrijheidsstraffen ertoe leidt dat het onvoorwaardelijk deel van de vrijheidsstraf korter wordt dan het geval zou zijn als de vrijheidsstraffen afzonderlijk ten uitvoer zouden zijn gelegd. Op grond van de huidige regeling blijft iemand die twee vrijheidsstraffen van een jaar opgelegd heeft gekregen in het geval van afzonderlijke tenuitvoerlegging in totaal twee jaar gedetineerd. Als dezelfde straffen aansluitend tenuitvoergelegd worden, komt hij al na één jaar en vier maanden (16 maanden) in aanmerking voor voorwaardelijke invrijheidstelling (V.I).

Het al dan niet aansluitend ten uitvoer leggen van straffen dient geen invloed te hebben op de totale detentieduur. Bij een korte onvoorwaardelijke vrijheidsstraf is het niet gewenst dat via de samenloopregeling alsnog ervoor gezorgd wordt dat de regeling voor V.I. in werking treedt. Twee korte straffen moeten opgeteld er niet toe leiden dat iemand veel eerder in vrijheid komt dan bij de oorspronkelijke straffen.

Indien er sprake is van een korte hoofdstraf die samenloopt met een langere hoofdstraf wordt de V.I. alleen berekend over dat deel van de straf waar de V.I. wel van toepassing is. De bedoeling is dat de straffen wél worden opgeteld, maar dat de voorwaardelijke invrijheidstelling alleen berekend wordt over die delen van de straf waarvoor de voorwaardelijke invrijheidstelling al gold.

Onderdeel II is een samenloopregeling voor de Wet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen, die nog niet in werking is getreden.

Verworpen. Voor: 50PLUS, de VVD, de SGP, de PVV en FvD.

Artikel I, onderdelen A en B

9 (Van Oosten) over cumulatie van gevangenisstraf bij ernstige delicten

Op dit moment is het wettelijk bepaald dat iemand in het geval van meerdaadse samenloop een strafvermeerdering krijgt van een derde om de proportionaliteit in acht te nemen. In het voorliggende wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht wordt dit verhoogd naar de helft.

De indiener vindt het echter niet te verteren dat de straf voor iemand die tientallen ontuchtzaken begaat met slechts de helft kan worden verhoogd. De indiener zou daarom graag zien dat de straf voor een pleger van meerdere zware delicten waarop een gevangenisstraf van acht jaar of meer staat of dat is omschreven in titel XIV (Misdrijven tegen de zeden) van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht, cumulatief kan worden opgeteld tot een strafmaximum van 30 jaar. Indien het totaal van de hoogste van de straffen uitkomt boven dertig jaar (de maximale tijdelijke gevangenisstraf) heeft de rechter tevens de mogelijkheid om een levenslange gevangenisstraf op te leggen. Hiermee heeft de rechterlijke macht meer vrijheid om een rechtvaardige straf op te leggen die past bij de begane misdrijven.

Verworpen. Voor : 50PLUS, de VVD, de SGP, de PVV en FvD.

datum 27 maart 2018

blad 5

Moties

12 (Helder over) monitoren of het door de rechtspraak te ontwikkelen beleid tot stand komt

Aangenomen. Voor: PvdA, GroenLinks, PvdD, DENK, 50PLUS, VVD, SGP, PVV en FvD.